

Fredagen ~~12~~ 2. har vi 1:a datorövningen. Uppgifterna finns på insidan av detta blad. Glöm inte att datorövningarna kräver förberedelser!

Öv: 1a) Visa att den positiva talserien $\sum_{n=1}^{\infty} \cos\left(\frac{1}{n}\right)$ divergerar.

b) Dito för $\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\frac{1}{n}\right)$.

c) Visa att den positiva talserien $\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\frac{1}{n^3}\right)$ konvergerar och bestäm någon övre gräns för dess summa!

2) 9.3.44. Jämför med motsvarande exempel i kap. 9.3: om vi vill approximeras summan hos den överharmoniska serien $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ så att $|felet| < 0.001$, så ger den primitiva metoden att vi måste addera minst 1000 termer, medan den något bättre metoden ger att det räcker med 22 termer och en korrektions-term. Här får vi en ännu effektivare metod att approximeras talet $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$.

3a) 9.5.23

b) 9.5.24

c) 9.5.28

d) 9.5.32

4) Nu behandlar vi Svalears sillfrukost, som delades ut tillsammans med kursinformation. Avgör vilka av Svalears kamrater dricker ändligt mycket och hur mycket de dricker samt vilka dricker oändligt mycket. Observera också den sammanfattande frågan. Var dock försiktiga med empiriska försök: divergens kan vara fatalt!

a) Adam, Bertil, Caesar och David

b) Erik, Filip, Gustav och Harald

c) Ivar, Johan, Kalle och Ludvig

d) Martin, Olof, Petter och Quintus

Slutligen en sammanfattande fråga: vem dricker mest av dem som dricker ändligt mycket? Glöm därvid inte Niklas!

Demo: 9.7.16&18/9.7.18&20 (uppl. 4&5/uppl. 6). Serier ger oss nya metoder att approximeras "omöjliga" integraler.

Den här typ av integraler dyker upp i kap. 11 i samband med klotoiden (fig. 11.25/fig. 11.28 i uppl. 4/uppl. 5&6), en viktiga kurva vid byggandet av (järn-)vägar.

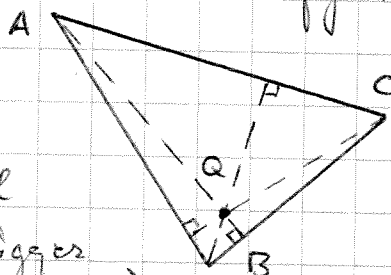
Fredagens tentoriel på baksidan.

Fr. 1) Använd någon lämplig Taylor-serie till att approximerat talet $e^{-0.5}$ med ett rationellt tal så att $|felet| < 0.0005$. (Använd gärna räknarens värde $e^{-0.5} \approx 0.60653066$ efteråt för kontroll.)

2) Utveckla funktionen $f(x) = \int_0^x \frac{1-e^{-t}}{t} dt$ i form av en Maclaurinserie och använd de 3 första från 0 skiljda termerna i serien för att approximerat $f(2)$. Uppskatta också felet i approximationen.

3a) 10.2.8 (medianernas skärningspunkt, tyngdpunkten)

b) Visa att om vi tar en godtycklig tetraeder och sammanbinder varje hörn med skärningspunkten för motstående sidas medianer, så kommer dessa fyra linjer att skära i en punkt.

4) Visa (lämpligast mha. vektorer och skalärprodukten) att även de tre höjderna hos en plan triangel ABC skär i en punkt Q (som ligger utanför triangeln, om den är trubbigvinklig).

Kommentar: Hos plana trianglar skär även mittpunktsnormalerna i en punkt (den omskrivna cirkels mittpunkt) och medianernas, höjdernas och mittpunktsnormalernas skärningspunkter ligger på en rät linje. Vidare skär även bisektorerna i en punkt (den inskrivna cirkels mittpunkt).

Demo: $A = \begin{pmatrix} 1 & 22 & -26 \\ 22 & 16 & 4 \\ -26 & 4 & -8 \end{pmatrix}$ Visa som förberedelse att (den symmetriska) matrisen A har (de reella) egenvärdena

$\lambda_1 = 9$, $\lambda_2 = 36$ och $\lambda_3 = -36$ med tillhörande (ortogonaliserade) egenvektorer $\hat{v}_1 = \frac{1}{3}(1, -2, -2)^T$, $\hat{v}_2 = \frac{1}{3}(2, 2, -1)^T$ resp. $\hat{v}_3 = \frac{1}{3}(2, -1, 2)^T$.

Under övningen analyserar vi 2:agradsytan $x^2 + 16y^2 - 8z^2 + 44xy + 8yz - 52zx - 12x + 240y - 192z = 0$ och visar att det rör sig om en enmantlad hyperboloid. Sedan kan vi (lata Mathematica) rita den under datorövningen.